

POSŁANIEC

DIECEZJALNEGO INSTYTUTU
AKCJI KATOLICKIEJ

„Zaklinamy wszystkich w Bogu, aby nie skąpili zachodów i nie zniechęcali się trudnościami, ale rośli codziennie w gorliwości i sile. Żmudne jest zadanie, które im przedkładamy. Lecz niech nie tracą ducha, ani się dają odwieść od zamiarów. Znoszenie wielkich trudów jest właściwością tych, którzy jako dobrzy żołnierze Chrystusa idą najbliżej Niego”.

Pius XI do członków Akcji Katolickiej.

TARNÓW — PLAC KATEDRALNY L. 6

T R E Ś Ć:

Zjazd Katolicki w Tarnowie	93
Kwadrans ewangeliczny (dla Oddziałów KSM., KSK.).	94
Kwadrans ewangeliczny (dla Oddziałów KSMż.).	96
Diecezjalny Instytut A. K.: Dział sprawozdawczy	98
„ „ „ Wskazania i zarządzenia	102
Caritas	103
Katolickie Stowarzyszenie Mężów	106
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej	115
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej	III str. okładki.
Wydawnictwa	IV str. okładki.

Najnowsze wydawnictwa na maj!

Matka Dzieci Bożych — O. Pyżalski.

Czytania majowe z przykładami.

Stron: 263. — Cena: 2•50.

Marian Pilarski

Katolicka reforma ustroju społecznego

Stron: 48.

Cena: 20 gr.

Do masowego rozpowszechnienia.

Nowość!

Nowość!

Józef Wieśniak

Wici — Agraryzm — Siew

Każdy społecznik pracujący na wsi
winien przeczytać to dzieło.

Stron: **260.**

Cena: **2•20.**

Nabywać w Diecezjalnym Instytucie Akcji Katolickiej.

POŚŁANIEC

DIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Abonament roczny
3 Zł z przesyłką

TARNÓW, PLAC KATEDRALNY 6

P. K. O. Nr. 414 329
Telefon Nr. 110

Nr 5

MAJ 1937 r.

Rok V

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSTUS!

Zjazd Katolicki w Tarnowie.

V. Nabożeństwo polowe na placu Katedralnym. Prezesi Okręgów Katol. Stow. Mężów z krzyżami otaczają ołtarz. II. Dostojnicy Duchowni i świeccy odbierają defiladę. III. Defilada druhów KSMM. IV. Defilada członków Kat. Stow. Mężów. I. Obrady nadziedzińcu Sokoła. Dyskusja. Przemawia p. Dudzik z Chomranic.

Jeden Nauczyciel Wasz — Chrystus!

Kwadrans ewangeliczny

(Dla Oddziałów K. S. M. i K. S. K.)

Duch Chrystusa — to duch prawdziwej radości.

„Tom wam powiedział, u was mieszkając, lecz Pocieszyciel Duch święty, którego Ojciec pośle w imię moje, on was wszystkiego nauczy: i przypomni wam wszystko, cokolwiekby wam powiedział. Pokój zostawiam wam: pokój mój daję wam: nie jako daję świat, ja wam daję. Niech się nie trwoży serce wasze, ani lęka”.
(Jan XIV 25—27).

Słyszeliśmy, że Pan Jezus obiecał zesłać Apostołom Ducha świętego, który miał przygotować ich umysły i serca do apostolskiego dzieła; bez tej pomocy nie mielibyśmy dzisiaj Kościoła. Prócz tego zostawił Apostołom i swoim wiernym skarb nad skarby — pokój ducha, pokój Boży, który nazwał swoim, pochodzącym z nieba, dla odróżnienia go od pokoju świata, który podszywa się tylko pod nazwę prawdziwego. Ten to pokój Jezusa był, jest i będzie po wsze czasy duszą nieustraszonego męstwa męczenników, motorem, pchającym nieustannie do czynu i pracy dla chwały Boga u świętych wyznawców; powab tego pokoju jest przynętą dla wszystkich serc udęczonech. On jest jakby skarbem ukrytym, bo obiera sobie miejsce w głębi serca ludzkiego, jakby w zazdrośnym ukryciu przed bezczeszczącym wszystko co święte — światem. Znają go ludzie prawdziwie pobożni, rozkoszują się nim wszystkie serca szczerze Bogu oddane. Owocem tego pokoju jest tajemnicza, ale głęboka radość, której nic nie mąci, bo opiera się o samego Boga; jednego tylko się obawia, to jest, by przez grzech nie odłączyć się od samego jej źródła. Warto sobie to dobrze zapamiętać: że prawdziwa radość jest owocem pokoju, a pokój, zjednoczenia duszy z Bogiem przez łaskę, czyli Bóg jest jedynym źródłem pokoju i radości. Nie może radować się z Chrystusem, kto by chciał żartować z diabłem — mawiał św. Piotr Chryzolog.

O! jakże odmiennym w skutkach jest pokój świata, który wyraźnie Pan Jezus odróżnia od swojego pokoju! Owocem pokoju świata jest: huczna, zwykle nieszczerza radość; dlatego nie ma nic wspólnego z prawdziwą radością ducha; ludzie żyją wesoło — ta wesołość to szal, to otumanienie; dla podtrzymania jej trzeba zamykać oczy na widok własnej nędzy, uszy na głos własnego sumienia, usta przed goryczą życia; słowem, jest to fałsz, obłuda. O tej to radości tak wyrokuje Duch święty w Piśmie świętym: „Śmiech poczytałem za błąd; a do wesela rzekłem: Co się darmo zwodzisz?” (Ekl. II. 2). „Biada, którzy nazywacie złe dobrem, a dobre złem: pokładając ciemność za światłość, a światłość za ciemność; pokładając gorzkie za słodkie, a słodkie za gorzkie“.
(Iz. V. 20).

Prawdziwa Chrystusowa radość jest następstwem przybliżenia się duszy do źródła prawdziwego szczęścia, to jest do Boga; mówimy i słusznie, że Bóg stwarzając świat, stworzył z nim i prawdziwą radość, to jest dopuścił stworzenia do udziału we własnym szczęściu; to jest celem życia człowieka na ziemi, by się powoli przysposabiał do nierozłącznego połączenia się ze źródłem radości — Bogiem. Nim jednak to nierozdzielne połączenie nastąpi, każdy ma przed sobą długą przestrzeń życia-podróży, na czas której Bóg nie złagodził pożądanja i pragnienia radości, ale też i nie zmniejszył, ani nie ograniczył sposobów jej zaspokojenia; dopuszcza nas już tu do poznania i ukochania siebie. Poznać i ukochać Boga, dopomaga nam rozlana w stworzeniach obficie Jego doskonałość. Przemawia On i wabi nas pięknem, różnorodnością i obfitością darów swoich; potęga gór, morza, wód, potęga ludzkiego umysłu mówi nam o potędze Stwórcy; piękno niewinnego oka dziecięcia — kwiatka, łąki zasłanej kwieciami — czar i urok kolorów wschodzącego, stojącego w zenicie i zachodzącego słońca — piękno drzew, lasów — wszystko to mówi, jak zachwycająco pięknym musi być Ten, którego piękności mdłym odbiciem są te cuda, które nas tak upajają; życiodajna moc ziemi — rok w rok przysparza człowiekowi obfitości darów na zaspokojenie potrzeb; i któżby był na tyle ślepym, by za tym wszystkim nie widział ukrytej ręki dobroci Bożej! Ktożby stąd nie poznał i za to Go nie kochał! Trzeba być zaiste głupim, by umyślnie zamykać oczy na blask słońca i mówić, że ono nie istnieje!

A pokora Wcielonego Boga — „a Słowo stało się Ciałem“! — a ofiarna śmierć na krzyżu! — czyż nie wołają na nas: „tak Bóg umiłował świat, że Syna swego jednorodzonego dał“! (Jan III. 16). O jakże dzielnie dopomagają nam wszystkie prawdy wiary świętej poznać wielkość i dobroć Boga! Ileż one wlewają radości w skolatane serca ludzkie! Te skarby ciała i duszy dał Bóg człowiekowi na to, aby mu dać się przecz nie poznać i ukochać; by z nich czerpał świętą, cichą, ale potężną nadzieję połączenia się z Nim nierozdzielnie.

To jest ona radość Chrystusa, owoc Jego pokoju. Ona pobudza, podtrzymuje, a w cierpieniach dla Boga pokornie znoszonych jest balsamem ukojenia.

O Jezu, Boże nasz! Z najgłębszą pokorą uznajemy i wyznajemy Cię Panem naszym; oto nasze biedne serce, wraz z niebem całym, dziękuje Ci za tak nieoceniony skarb pokoju i radości; żal nam tego, że często szukaliśmy tej radości tam, gdzie jej znaleźć nie można, a zaniedbywaliśmy jej prawdziwe źródła. Spraw, abyśmy odtąd zawsze u Ciebie jej szukali, a zapraw nam goryczą wszystko, co nas od Ciebie odwodzi.

Postanowienie. Przyswójmy sobie to zdanie Pisma świętego: „Nie ma uciechy nad wesele serca“. (Ekkł. XXX. 16).

Kwadrans ewangeliczny

(Dla Oddziałów K. S. M. M. i K. S. M. Ż.)

Wszystko odnowić!

„I rzekł im Jezus... Żaden nie przyszywa łaty sukna surowego do starej szaty: bo inaczej, sztuka nowa ujmuje ze starzyzny i bywa większe rozdarcie.

I żaden nie leje wina nowego w stare statki: bo inaczej wino rozsadzi statki i rozleje się wino, a statki się zepsują: ale wino nowe ma być wlewane w statki nowe“.

(Mar. II. 21, 22).

Faryzeusze zaczęli Pana Jezusa, wyrzucając Mu i Jego uczniom, że nie trzyma się przepisów faryzejskich co do postu, że nie naśladuje św. Jana Chrzciciela w jego umartwieniach. Pan Jezus, który znał obłudę faryzejską w spełnianiu przepisów prawa Bożego i dobrze rozumiał rolę, jaką miał spełnić św. Jan, odpowiedział im mocnym i jasnym porównaniem o nowej łacie na starym ubraniu i nowym, musującym winie, wlanym do starego, zmurszałego naczynia.

Gdy do starego, zniszczonego ubrania przyszyje się nową łatę, ta „ujmuje ze starzyzny i bywa większe rozdarcie“. Gdy do starego naczynia wleje się młode wino, zaczyna ono fermentować i rozsadza naczynie.

Gdybyśmy chcieli użyć dzisiejszych, nowoczesnych porównań na wyrażenie tej samej prawdy, musielibyśmy powiedzieć: Nie zapala się silnej, elektrycznej lampy przy naftowym kaganku, gdyż światłość kaganka zblednie przy niej i zniknie; nie zaprzęga się do pospiesznego pociągu pary koni, by prędzej do celu dojechać.

Nauka, którą przyniósł światu Pan Jezus, była rzeczą tak wielką, że nie można jej było zmieścić w ciasne formy, wymyślane przez faryzeuszów, nie mogła się stać tylko łatą dla naprawy chylącego się do upadku porządku. Stworzyła ona nowe formy dla siebie, dała nowy typ człowieka. Wszelkie kompromisy, wszelkie ustępstwa na rzecz starego porządku były całkiem nie na miejscu i Pan Jezus odrzuca je bezwzględnie.

Każdy kierunek umysłowy, wielki i nowy, musi wywoływać z początku ferment i niezadowolenie u tych, którzy stworzyli sobie pewne stałe formy i do nich przywykli. Zwycięża jednak tylko wtedy, gdy nie liczy się z żadnymi zastarzalymi przesadami, ale pewny siebie idzie naprzód, by tworzyć nowe formy i nowy porządek. „Żaden nie leje wina nowego w stare statki“. Rozumie to dzisiaj wielki, chociaż zły i przewrotny kierunek społeczny, jakim jest komunizm. Nie chce on nic zostawić ze starego porządku, wyrzucić chce wszystko, nawet najlepsze i najświętsze rzeczy. On dobrze wie, że ze złym nie zgodzi się żadne dobro i dlatego chce usunąć wszystko.

Musimy tę prawdę zrozumieć dobrze i my młodzi katolicy. Wokół siebie słyszymy często skierowywane w naszą stronę powiedzenia, że „tego dawniej nie było“. Jeżeli jesteśmy pewni, że nasze dążenia, które ściągają krytykę i wymówki na nas ze strony ludzi przyzwyczajonych do innego porządku, do innych form życia są zgodne z katolickimi zasadami, musimy odpowiedzieć na nie słowami Pana Jezusa: „Żaden nie przyszywa łąty sukna surowego do starej szaty“. My chcemy wszystko odnowić i zmienić w Chrystusie. Jesteśmy jak to nowe wino, które fermentuje i dlatego nie da się zamknąć w stare formy, ale je rozsadza i dlatego się tak często ludziom starych zapatrywań nie podoba. Katolicyzm nowoczesny, zorganizowany, nie podoba się nawet katolikom, tym starej daty, co to potrafią pogodzić z modlitwą bezbożną gazetę, z chodzeniem do kościoła bezbożne pod kościołem rozmowy, z uczuciową wiarą życie bez wiary, a nawet walkę z wiarą i udział w organizacjach bezbożnych. Taki katolicyzm to stare ubranie, którego nie będziemy własną organizacją naprawiać, ani osłaniać, to stare statki, które musi rozsadzić nasze młode wino. Nie chcemy być takimi i takiemu pojmowaniu wiary wydamy walkę, jako największemu wrogowi, który niespostrzeżenie największe szkody wyrządza sprawie Bożej i uniemożliwia reformę wszystkiego w Chrystusie.

Ale musimy pamiętać, że niebezpieczeństwo łątania starych rzeczy grozi i nam. Chcemy być tym nowym, wszystko rozsadzającym ruchem! A czy wszystko w nas jest nowe, młode? Czy nie ma w nas skłonności do dawnego pojmowania katolicyzmu i do łątania nowymi hasłami starych wad i grzechów? Tylko prawdziwa świętość, prawdziwe przejęcie wszystkich spraw naszego życia wiarą, prawdziwe, wszędzie i zawsze życie z wiary daje nam prawo należenia do tego kierunku, który reprezentuje zorganizowana młodzież katolicka!

Wszystko inne jest tylko przyszywaniem nowych łąt do starego ubrania. Gdybyśmy nie zdobyli się na odnowienie wszystkiego w nas według zasad ewangelicznych, gdybyśmy tylko przyszywali łąty, rzucające się w oczy ludziom, niczego nie dokonamy, ale szkodę wyrządzimy wielkiej sprawie. Akcja Katolicka nie zwycięży, jeśli będą w jej szeregach, zwłaszcza wśród młodych, ludzie połowiczni, pokrywający lachmany swej ubogiej duszy, łątami szczytnych frazesów i pięknych haseł.

Nasz katolicyzm musi być całkowity, bezkompromisowy. Walkę wydajemy wszelkiej połowiczności, na każdym kroku tępiamy fałszywe zapatrywania, ośmieszamy katolicyzm metrykalny, usuwamy faryzeizm wiary bez uczynków!

Wtenczas dopiero będziemy mieć prawo nazywać się młodzieżą katolicką, wtenczas będziemy mieć pewność że postępujemy w myśl intencji Tego, który uczył, że „nie przyszywa się łąty surowego płótna do starej szaty i nie wlewa się nowego wina w stare statki“.

Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej.

I. Dział sprawozdawczy.

1. Zjazd Katolicki.

Bóg tak chce — oto pod tym hasłem odbył się w Tarnowie, dnia 11 kwietnia br. wspaniały Zjazd Katolicki. Przybyli nań członkowie Katolickiego Stowarzyszenia Mężów i Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej. Zjazd stał się potężną i niezwykłą manifestacją mężczyzn i młodzieży męskiej. Wywarł on ogromne wrażenie na wszystkich, którzy mogli się mu przyjrzeć bliżej.

Był on niezwykły przez niespotykaną dotąd na Zjazdach Katolickich liczbę uczestników. Przeszło 5 tysięcy mężczyzn i młodzieży męskiej wzięło w nim udział. Przystąpił do niego trudny finansowo — daleka i uciążliwa droga, — setki i tysiące członków A. K. spieszyło z zapalem na Zjazd, by śmiało i odważnie manifestować swe przekonania katolickie.

Był Zjazd głęboko wzruszający przez zbratanie przedstawicieli wszystkich klas społecznych; widzieliśmy w pochodzie obok ziemian ludzi z pod strzechy wieśniaczej, — obok profesorów, inżynierów, inspektorów i dyrektorów szarą brać robotniczą. Wszystkich zjednoczyła i zspoliła jedna wielka idea — praca w myśl hasła: „Odnowić wszystko w Chrystusie“!

Był Zjazd niezwykły przez siłę manifestacji katolickiej. 28 Prezesów Okręgowych K. S. M. na czele swych Okręgów niosło krzyże w kształcie kopij — a całe Stowarzyszenie Mężów prowadził Prezes ze złotym krzyżem. Zdawało się patrzącym, że widzą przed sobą wskrzeszonego z przed lat tysiąca pochód Krzyżowców z okrzykiem na ustach: **Bóg tak chce!** Był to pochód pełen wyrazu i siły!

Ileż jeszcze pięknych momentów można podkreślić! Zjazd, manifestując jasno i otwarcie przekonania katolickie, miłość i przywiązanie do Kościoła — złożył hołd publiczny, cześć swą i uwielbienie Chrystusowi-Królowi, Panu i Wodzowi naszemu. W czasach wzmagających się zakusów zniweczenia Królestwa Bożego na ziemi, w czasach podstępnych a zaciekłych ataków na Kościół św. — **uczestnicy Zjazdu, wyznając otwarcie i żywiłowo miłość Boga, Kościoła i Ojczyzny — spełnili czyn szlachetny, dobry i wielki!**

Przebieg Zjazdu Katolickiego był następujący:

Od wczesnego ranka zbierali się koło Domu Młodzieży na ulicy Focha przybywający uczestnicy Zjazdu. O godz. 8.30 wyruszył ogromny pochód na plac Katedralny, prowadzony przez orkiestrę rękodzielniczą z Tarnowa. Na przedzie maszerowali członkowie Katolickiego Stowarzyszenia Mężów z Prezesem p. Tadeuszem hr. Łubieńskim na czele. Za KSM. maszerowało KSMM. Obszerny plac Katedralny zaledwie mógł pomieścić uczestników. O godz. 9 JE. Najprzew. Ks. Biskup Ordyna-

riusz Dr Fr. Lisowski odprawił Mszę św. połową. Cudna pogoda, równy a potężny śpiew kilku tysięcy mężczyzn, dominujący nad ołtarzem olbrzymi krzyż, dodawał uroku nabożeństwu. Po Mszy św. rozwinął się majestatyczny pochód. Defilada odbyła się przed JE. Ks. Biskupem, oraz reprezentantami władz rządowych i samorządowych. Tysiące mieszkańców miasta Tarnowa wyległo na ulice, podziwiając wspaniały pochód.

Uczestnicy zebrali się na obszernym dziedzińcu Sokoła I. przed okazałe przybraną trybuną. Przybywającego na obrady JE. Ks. Biskupa Ordynariusza powitano burzą oklasków i okrzykami: Niech żyje! Za stołem prezydialnym lub obok zajęli miejsca: Ks. Infułat Mysor, Ks. Prałat Rec, Asystent Diec. A. K., P. Szambelan Ksawery Bogusz, prezes Diec. Instytutu A. K., Ks. Prałat Dr Józef Lubelski, Asystent Diec. KSMŻ., Ks. Prałat Aleks. Rogóż, Asystent Diec. KSM., p. wicestarosta Mgr Choczyński, p. Wiceprezydent Mgr. Kołodziej, p. Inspektor Tomaszewicz, Ks. Karol Pękala, p. Prof. Ludwik Skoczylas z Krakowa, p. Inż. Lech Rościszewski z Krakowa, p. Janina Czaplińska, Prezeska KSK., Ks. Redaktor Józef Paciorek, Ks. Sekretarz Gen. KSMM. Wł. Lesiak, Ks. Prałat Jan Solak i dziesiątki innych gości tak z Duchowieństwa z Tarnowa i z prowincji, jak i z Nauczycielstwa szkół średnich i powszechnych, ziemian, urzędników, przedstawicieli organizacji społecznych, prasy i t. p.

Uroczystym wyznaniem wiary przez odśpiewanie: „Wierzę w Boga Ojca“ rozpoczęto obrady Zjazdu, które pięknym i mocnym przemówieniem zagał p. Szam. Bogusz. Po przemówieniach powitalnych p. wicestarosty Choczyńskiego i p. wiceprezydenta Kołodzieja, oraz po odczytaniu adresów hołdowniczych do Ojca św. Piusa XI. i P. Prezydenta R. P. Mościckiego, które zebrani przyjęli gorącymi oklaskami — wygłosił referat p. **profesor Ludwik Skoczylas** z Krakowa na temat: „**Wychowanie religijne w domu i w szkole**“.

W mocnych i zdecydowanych postulatach podkreślił nagłą konieczność **odrodzenia moralnego całego społeczeństwa**, gdyż toczy je niemoralność, przejawiająca się we wzroście z roku na rok liczby przestępstw w Polsce; powodem ich jest nieznanomość zasad religijno-moralnych. Wielkie tu zatem pole działania dla Akcji Katolickiej. Następnie referent zaakcentował mocno konieczność pracy nad **odrodzeniem religijnym i moralnym rodzin polskich**. Do tego odrodzenia doprowadzi rodzinę:

a) **Związanie ściślejsze życia domowego z życiem Kościoła św.**, tj. z rokiem kościelnym.

b) **Wprowadzenie i utrzymywanie wspólnej, zbiorowej modlitwy w domu.**

c) **Głośne czytanie gazety niedzielnej i Pisma św.**

d) **Zastosowanie w życiu codziennym zasady, że wszystko — ból i radość, choroba i zdrowie, bieda i dobrobyt pochodzi od Boga.**

e) Tepienie w młodym pokoleniu zachcianek **używania i zbytku**.

f) Czynne szerzenie **miłosierdzia**.

Wysunął wreszcie referent postulaty odnośnie do **wychowania w szkole**. Do odrodzenia społeczeństwa i utrzymania w nim zdrowia moralnego, a zarazem do potęgi państwa przyczynić się winno wychowanie w szkole. Musimy dążyć wszelkimi siłami — mówił referent — **do przebudowy szkoły dzisiejszej na szkołę wyznaniową**. A zanim to nastąpi, musimy starać się o **zwiększenie godzin nauki religii w szkole**, o to, by wychowawcy, cały system nauczania, przedmioty nauki, podręczniki szkolne były do **głębi przeniknięte duchem religii katolickiej**; postawił wreszcie żądanie **zniesienia koedukacji** tam, gdzie nie jest ona podyktowana koniecznością, oraz **zaprzestania wszelkich prób w tym kierunku na przyszłość**.

Referat wywołał głębokie wrażenie. Kilkakrotnie uczestnicy Zjazdu przerywali referat oklaskami, solidaryzując się z wywodami referenta. Aczkolwiek w naszej diecezji na ogół nauczycielstwo nasze szczerze pojmuje swą misję, wychowując młodzież w duchu Chrystusowym — **i temu nauczycielstwu członkowie Akcji Katolickiej i całe społeczeństwo katolickie wyraża zawsze największy szacunek, prawdziwą wdzięczność i najgłębsze uznanie** — uczestnicy Zjazdu wysunęli jednak postulaty dalszego i głębszego niż dotąd przepełnienia wychowania szkolnego duchem religii Chrystusowej; jedynie bowiem religia katolicka, w życie wprowadzona, zapewni potęgę państwu i uchroni je przed rozkładowym działaniem komunizmu.

Przez takie postawienie sprawy — Zjazd Katolicki był równocześnie **doniosłym głosem ostrzeżenia** przed dalszym działaniem tych jednostek, które osłabiają siłę moralną państwa przez utrudnianie wychowania religijnego w szkole, przez wprowadzanie metod wychowawczych, niezgodnych z religią katolicką, albo przez wprowadzanie fermentu w stosunki między domem rodzinnym a szkołą, lub między rodzicami a nauczycielstwem.

Następnie wygłosił referat p. inż. **Lech Rościszewski** z Krakowa na temat: „**Drogi rozwoju wsi polskiej**”. Wywody swoje oparł na encyklikach papieskich: „*Rerum novarum*” i „*Quadragesimo anno*”. Na ich podstawie wyjaśnił wskazania Stolicy Apostolskiej, które — wprowadzone w życie — usuną niesprawiedliwość i niezdrowe stosunki społeczne; zapewnią rozwój wszystkim warstwom społecznym i wsi naszej polskiej. Swoją piękną i głęboką referat kończył tymi słowami Ojca św.: „**Jasno jednak uczą dzieje, że zalecone przez Nas odnowienie i rozbudowanie porządku społecznego — nie może się żadną miarą urzeczywistnić bez uprzedniego odnowienia moralnego**. Bo cóż pomoże ludziom, jeśli by przez rozumniejsze używanie bogactw cały świat zdobyli, jeśli by przy tym na duszy szkodę ponieśli? Cóż pomoże podać im wypróbowane zasady gospodarcze, jeżeli pod wpływem nieokiełznanej a brudnej chciwości ulegają zupełnie samolubstwu tak, że **słyszac przykazanie Boże, wszystko czynią przeciwnie**”?

W tych słowach podkreślił referent wartość pracy Akcji Katolickiej. Akcja Katolicka wychowuje dobrych i mądrych katolików. Oni, odnowieni wewnętrznie, przejęci duchem katolickim, urzeczywistnią odnowienie i uzdrowienie życia społecznego i gospodarczego. Apelem wstępowania do Kółek Rolniczych i wnoszenia tam ducha Chrystusowego zakończył referent interesujący wykład.

Po krótkiej przerwie rozwinęła się nad obydwoma referatami żywa dyskusja. Z wielkim przejęciem i troską o lepszą przyszłość Ojczyzny wypowiadał się szereg mówców. Niestety — brak czasu nie pozwolił na wypowiedzenie się wszystkim, zgłaszającym się do zabrania głosu.

Przy końcu zabrał głos Ks. Prałat Rec, Asystent Diec. A. K. W gorących, serdecznych i mocnych zdaniach wezwał zebranych do najgorliwszej pracy w szeregach Akcji Katolickiej dla chwały Bożej, dla dobra Kościoła, dla potęgi państwa, dla pomyślności miasteczek i wiosek naszych, dla własnego szczęścia osobistego. „Idźcie, drodzy Bracia — wołał — idźcie do rodzin waszych, do gromad waszych, do otoczenia waszego codziennego — zanieście im zapał, którym płoniecie w tej chwili, zanieście im gorące umiłowanie sprawy Bożej; gaście podmuchy radykalizmu i wszystkich pozyskujcie dla Chrystusa Pana“.

Podziękowawszy organizatorom i referentom Zjazdu Katolickiego, prosił JE. Ks. Biskupa o błogosławieństwo.

JE. Ks. Biskup Lisowski głęboko wzruszony zwrócił się z serdecznym apelem do ojców i do młodzieży, którą nazwał „wiosną Kościoła i Ojczyzny“, aby pracowali w swoim otoczeniu jako dobrzy żołnierze Jezusa Chrystusa, by byli chlubą Kościoła św. i nadzieją lepszych czasów.

Hymnem „Boże coś Polskę“ zakończono Zjazd Katolicki, który tak wielkie na wszystkich wywarł wrażenie — a daj Boże, by równie wielkie przyniósł owoce.

2. Kurs dla PT. Przewielebnych Księży Asystentów.

Dnia 30-go marca b. r. odbył się w Tarnowie dla P. T. Przewielebnych Księży Asystentów kurs o Akcji Katolickiej. Referaty wygłosili: Ks. Dr Ferdynand Machay na temat: „Akcja Katolicka na wsi współczesnej“; Ks. Karol Pekala na temat: „Nasz program pracy“; Ks. Władysław Lesiak na temat: „Metody pracy w Katolickich Stowarzyszeniach Młodzieży“; Ks. Prałat Dr Michał Rec: „Asystent Kościelny w Parafialnej Akcji Katolickiej“. Taki sam kurs odbył się dnia 1 kwietnia br. W obydwu kursach wziął udział JE. Ks. Biskup Lisowski, który odprawił dla uczestników kursu Mszę św. w obydwie dni, zabierał głos w dyskusji, a w końcowym przemówieniu zachęcał uczestników gorąco do dalszej, metodycznej pracy w Akcji Katolickiej. Obradom przewodniczył Ks. Dr Michał Rec, Asystent Diec. A. K. W kursach wzięło udział przeszło 370 Księży z diecezji tarnowskiej.

II. Wskazania i zarządzenia.

1. Apolityczność Akcji Katolickiej.

Tyle razy podkreślaliśmy, że Akcja Katolicka i wszystkie Stowarzyszenia, wchodzące w jej skład, są apolityczne, tj. nie mogą należeć do żadnej partii politycznej, ani nie mogą prowadzić działalności partyjno-politycznej. Statut zresztą mocno to podkreśla, że „**Akcja Katolicka stoi poza i ponad partiami politycznymi**”.

Stąd niepotrzebnie centralę pytają się Oddziały, jak mają się ustosunkować do Obozu Zjednoczenia Narodowego. Ponieważ Akcja Katolicka jest organizacją apolityczną — dlatego **nie może i nie wolno jej zgłaszać akcesu do jakiejkolwiek partii politycznej**, choćby jej zasady i programy były zgodne z nauką Kościoła. Zresztą całe nasze postępowanie i zachowanie się w tym przedmiocie wyłuszczyliśmy w lutowym numerze „Posłańca“ z bieżącego roku; do wymienionych tam zasad należy się w całości zastosować.

2 Sprawa przedstawień teatralnych.

Od początku istnienia Stowarzyszeń Młodzieży Męskiej i Żeńskiej wprowadziliśmy zasadę, że wszelkie sztuki teatralne, grane przez drużyny, czy drużów, winny być albo tylko na role męskie, albo tylko na role żeńskie. Wyjątek od tej zasady dopuszczamy przy przedstawieniu „Jasełek“, oraz przy przedstawieniu sztuki poważnej, o charakterze religijnym, gdzie wyjątkowo mogą brać udział w przedstawieniu chłopcy i dziewczęta. Wystawianie sztuk teatralnych o rolach mieszanych, a tym bardziej przebijanie się chłopców za dziewczęta lub na odwrót, jest stanowczo wzbronione, jak również wszelkie występy taneczne lub zabawy pod firmą Stowarzyszeń A. K. Kto się wyłamuje z tej zasady, niechże wie, że postępuje nie praworzadnie, że naraża na kłopoty te parafie, które mimo wszystko ściśle tej zasady przestrzegają.

3. Referat o Akcji Katolickiej.

Na zebrania Zarządu Parafialnej Akcji Katolickiej i na posiedzenia Kierownictw przeznaczamy referat, zamieszczony w „Posłańcu“. W tym miesiącu nie zamieszczamy osobnego referatu, lecz prosimy przeczytać i omówić z niniejszego numeru sprawozdanie ze „Zjazdu Katolickiego“.

4. Pielgrzymka Nauczycielstwa do Częstochowy.

Z całej Polski udaje się do Częstochowy dnia 24 czerwca br. pielgrzymka Nauczycielstwa szkół wyższych, średnich i powszechnych. W Tarnowie utworzył się Komitet Diecezjalny pielgrzymki, na czele którego stanął p. Dyrektor Machalski. Prosimy członków A. K., by jeśli mogą, przyczyniali się do propagandy tej pielgrzymki. Wszelką korespondencję w tej sprawie należy adresować: P. Dyrektor Machalski, III. Gimnazjum, Tarnów.

5. Pielgrzymka do Wilna.

Do dnia 23-go kwietnia b. r. wpłaciło na pielgrzymkę do Wilna, 295 osób. Zatem jest jeszcze 225 miejsc wolnych.

Komitet pielgrzymki otrzymuje cały szereg zapytań w różnych drobnych sprawach, dotyczących podróży do Wilna, zwiedzań, pobytu w Warszawie i t. p. Na żadne jednak pytania Komitet nie odpowiada, gdyż organizacja pielgrzymki jest w toku pertraktacji. W ubiegłym tygodniu Ks. Prałat Solak, inicjator i kierownik pielgrzymki bawił w Warszawie, załatwiając sprawy przejazdu, programu zwiedzań i t. p. Stad wszelkie wyjaśnienia zamieścimy w następnym numerze. Możemy tyle tylko zaznaczyć, że pielgrzymka zapowiada się bardzo interesująco i wiele z niej można będzie skorzystać.

C A R I T A S

1. Erekcja Związku, zatwierdzenie statutu i nominacje.

J.E. Ks. Biskup Ordynariusz Dr Fr. Lisowski erygował w dniu 1 marca b. r. „Związek „Caritas“ Diecezji Tarnowskiej“, zatwierdził statut i nominował Zarząd następującym dekretem:

Na mocy kanonów 100 art. 1, 685 i 687 Kodeksu prawa kanonicznego, oraz art. I, XVI i XVIV Konkordatu niniejszym dekretem erygujemy: „Związek „Caritas“ Diecezji Tarnowskiej“; równocześnie nadajemy mu osobowość prawną kościelną wraz z wszelkimi prawami i przywilejami, jakie tego rodzaju osobom prawnym przysługują oraz statut tego Związku w całej osnowie zatwierdzamy.

Delegatem Biskupim i Prezesem Związku „Caritas“ Diecezji Tarnowskiej mianujemy Najprzew. Ks. Prałata Dra Michała Reca.

Dyrektorem tego Związku Ks. Karola Pękale. Sekretarką Diecezjalną Związku „Caritas“ mianujemy WPanią Marię Dmochowską.

2. Organizowanie „Caritas“ w diecezji.

Dokładną i szczegółową instrukcję w sprawie organizowania „Caritas“ w diecezji wysłał Zarząd do wszystkich Urzędów Parafialnych. Zasadniczo organizacja „Caritas“ obejmie następujące etapy pracy:

I. ZORIENTOWANIE SIĘ, co mamy już w diecezji na tym polu działalności katolickiej. W tym celu do Związku „Caritas“ w Tarnowie zgłoszą się na członków zwyczajnych wszystkie Stowarzyszenia charytatywne w diecezji, jak Konferencje męskie św. Wincentego à Paulo, Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia, Stowarzyszenia Sług św. Zyty i t. p.,

oraz **Dzieła Miłosierdzia**, jak Ochronki, Przytulki, Domy starców, Szpitale, Żłóbki, Poradnie, Bursy i Internaty i t. p. Związek „Caritas“ będzie prowadził dokładną i szczegółową ich **ewidencję**. Konieczność prowadzenia takiej ewidencji wynika i z domagania się władz cywilnych. Wszystkie Stowarzyszenia charytatywne i Dzieła Miłosierdzia zgłoszą się do Sekretariatu Związku „Caritas“ w Tarnowie (plac Katedralny 6) jak najprędzej — a najpóźniej przed końcem maja br.

II. KSZTAŁCENIE PRACOWNIKÓW „Caritas“ będzie drugim etapem pracy. Dokonywa się ono już przez:

a) Sekcje Miłosierdzia w Oddziałach KSK. i KSMŻ. według instrukcji, co miesiąc Sekcjom przesyłanych. Ponadto w celu przygotowania odbędą się:

b) Kursy dla Sióstr Parafialnych, które przygotowuje Zarząd w czterech punktach diecezji i tak: 1) w **Dębicy od 18 do 22 maja br.**, 2) w **Rytrze od 12 do 16 maja br.**, 3) w **Proszówkach od 23 do 27 maja br.** i 4) w **Tarnowie od 22 do 26 czerwca br.**

Z każdej parafii winna w jednym z tych kursów wziąć udział jedna osoba, mająca pracować później w charakterze Siostry Parafialnej. Wreszcie kształcenie pracowników „Caritas“ skutecznym przez wysłanie:

c) **Pouczeń** dokładnych Prezesom „Caritas“ o ich zadaniach.

III. TWORZENIE ODDZIAŁÓW ZWIĄZKU „CARITAS“ po parafiach będzie trzecim etapem pracy organizacyjnej. Statut nadaje Oddziałom tak prostą formę organizacyjną, że Oddział może i powinien powstać w najmniejszej nawet parafii.

IV. SZEROKA PROPAGANDA akcji charytatywnej i pozyskiwanie członków wspierających — to dalsza praca organizacyjna. Przeprowadzimy ją na II. Tygodniu Miłosierdzia w jesieni.

V. ZAKREŚLENIE PROGRAMU DZIAŁALNOŚCI „CARITAS“ na okres zimowy od 1 października br. do 1 kwietnia 1938 r. będzie ostatnim etapem pracy.

Metody pracy „Caritas“ będą wyjaśnione na kursach dla Sióstr Parafialnych, oraz w pouczeniach dla Prezesów Oddziałów. Niektóre wskazania metodyczne będzie podawał „Posłaniec“ co miesiąc w dziale „Caritas“.

Te parafie, które już zorganizowały „Caritas“ pod nazwą „Wydział Parafialny „Caritas“, niech udoskonala organizację, dostosowując się w całości do przepisów statutu. Statut rozesłał Sekretariat do wszystkich Urzędów Parafialnych; nabyć go można w Sekretariacie Związku „Caritas“ za 15 gr. Tam też należy zwracać się o wszelkie porady i wyjaśnienia.

3. Ofiary na „Caritas“.

Związek „Caritas“ Diecezji Tarnowskiej jest osobą prawną kościelną, a więc jako osoba prawna może nabywać, posiadać i pozbywać

wszelki majątek ruchomy i nieruchomy, jako też wszelkie wogóle prawa i wykonywać wszelkie czynności prawne. Stąd Zarząd Związku apeluje i prosi w imieniu ubogich i nieszczęśliwych z naszej diecezji o nadsyłanie do Sekretariatu Związku ofiar tak w gotówce, jak i w naturze, a zwłaszcza w odzieży, oraz o czynienie zapisów i t. p. Związek „Caritas” daje gwarancję, że ofiary te dostaną się rzeczywiście potrzebującym. Bóg Sam Najdobrotliwszy szlachetnym ofiarodawcom i tym, którzy drugih nakłonili do ofiar, hojnie Bożą zapłaci miarą.

4. Kursy dla „Sióstr Parafialnych“.

Kursy dla „Sióstr Parafialnych” odbędą się w następujących miejscowościach i terminach:

W Rytrze, w willi „Świtezianka” w dniach od 12 do 16 maja br. Początek dnia 12 maja o godz. 17 wieczorem. Oplata za mieszkanie i utrzymanie wynosić będzie 5 zł. od osoby.

W Dębicy, w Zakładzie SS. Służebniczek w dniach od 18 do 22 maja br. Początek dnia 18 maja o godz. 17 wieczorem. Oplata za mieszkanie i utrzymanie wynosić będzie 4 zł. od osoby.

W Proszówkach, we dworze p. Klimka, w dniach od 23 do 27 maja br. Początek dnia 23 maja o godz. 17 wieczorem.

W Tarnowie w dniach od 22 do 26 czerwca br. Szczegóły w następnym numerze.

Program wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych:

Wykład I. Akcja charytatywna i jej znaczenie dla ruchu katolickiego.

Wykład II. Konieczność organizowania działalności miłosierdzia w dzisiejszych czasach.

I. Ćwiczenia praktyczne: Statut Związku Związku „Caritas”.

I. Zajęcie praktyczne: Prowadzenie kartoteki ubogich.

Wykład III.: Jakie mamy na terenie naszej diecezji Dzieła Miłosierdzia?

Wykład IV.: Jaki jest zakres pracy Stowarzyszeń charytatywnych?

II. Ćwiczenie praktyczne: Statut Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia.

II. Zajęcie praktyczne: Wydawanie kartek na żywność, ubranie i t. p.

Wykład V.: Wzorowa działalność Oddziału Związku „Caritas”.

Wykład VI.. Organizowanie Stowarzyszeń Pań Miłosierdzia na wsi.

III. Ćwiczenia praktyczne: Regulamin Oddziału Związku „Caritas”.

III. Zajęcie praktyczne: Prowadzenie książki wsparć żywn.

Wykład VII.: Znaczenie wywiadu w działalności miłosierdzia.

Wykład VIII.: Metodyka wywiadu.

IV. Ćwiczenie praktyczne. Regulamin Oddziału Związku „Caritas”. (Siostra Parafialna).

IV. Zajęcie praktyczne: Prowadzenie książki wsparć w odzieży, lekarstw i in.

Wykład IX.: Zdobywanie środków materialnych dla „Caritas”.

Wykład X.: Doniosłość propagandy dla akcji charytatywnej.

V. Ćwiczenie praktyczne: Regulamin Oddziału. (Członkowie wspier.).

V. Zajęcie praktyczne: Księga ofiar członków wspierających.

Wykład XI.: Jak wykorzystać sekcję miłosierdzia dla akcji charytatywnej?

Wykład XII.: Stosunek Oddziału „Caritas“ w parafii do Związku „Caritas“ w Tarnowie.

VI. Ćwiczenia praktyczne: Prace Sekcji Miłosierdzia.

VI. Zajęcie praktyczne: Prowadzenie księgi protokołów przy Oddziale Związku „Caritas“.

Ponadto w program będą dołączone konferencje religijne, wspólne nabożeństwa, przemówienia i czytania, mające na celu **duchowe przygotowanie** „Siostr Parafialnych“ do akcji charytatywnej.

Zgłoszenia na kurs należy wcześniej nadsyłać do Sekretariatu Związku „Caritas“ w Tarnowie, plac Katedralny 6. Każda uczestniczka winna wziąć ze sobą na kurs obszerny zeszyt, ołówek, przybory toaletowe, prześcieradło, koc i poduszkę. Winna także mieć ze sobą statut Związku „Caritas“ — ewentualnie nabyć go na kursie w cenie 15 gr. Ponadto niech każda z przybywających na kurs zaznajomi się z treścią wykładów, nadsyłanych dla „Sekcji Miłosierdzia“.

Katolickie Stowarzyszenie Mężów.

1. Nominacja.

Potychczasowy Prezes Katol. Stowarzyszenia Mężów JWP. Władysław Mossor zrezygnował z godności Prezesa z powodu słabego zdrowia. Zarząd Stowarzyszenia składa pierwszemu swemu Prezesowi bardzo gorące i serdeczne podziękowanie za jego ofiarną pracę dla dobra Stowarzyszenia w okresie jego powstania i tworzenia.

JE. Ks. Biskup Ordynariusz zamianował Prezesem Katolickiego Stowarzyszenia Mężów w Tarnowie JWPana Hr. Tadeusza Łubieńskiego z Zassowa.

II. Zjazd Delegowanych KSM. z serdeczną radością powitał nowego Prezesa Stowarzyszenia i złożył Mu życzenia najlepszych wyników pracy.

2. Posiedzenie Zarządu K. S. M.

Dnia 10 kwietnia br. odbyło się w Tarnowie posiedzenie Zarządu Katolickiego Stowarzyszenia Mężów. Na posiedzenie przybyli wszyscy członkowie Zarządu. Brakowało tylko Prezesa Okręgu Baranowskiego, który usprawiedliwił swoją nieobecność. Przewodniczył P. Tadeusz Hr. Łubieński, Prezes Stowarzyszenia. Przedmiotem obrad były następujące sprawy: 1) Zadania Prezesa Okręgu. 2) Rola Prezesa Okręgu w Zjeździe Katolickim. 3) II. Zjazd Delegowanych. 4) Wynik konkursu i przyznanie nagród. 5) Program posiedzenia Kierownictwa Okręgu. 6) Złoty Okręgowe. 7) Złot Związkowy w Częstochowie. 8) Ustalenie terminu posiedzeń Zarządu KSM. 9) Nasz stosunek do Związku Mężów w Warszawie. 10) Objasnienie znaków „krzyża w kształcie kopii“ i ich poświęcenie.

Zarząd powziął cały szereg doniosłych uchwał, odnoszących się do dalszej pracy Katolickiego Stowarzyszenia Mężów w diecezji. Ustalono termin następnego posiedzenia Zarządu na dzień **30 września** br. o godzinie 11. W przemówieniu końco-

wym Ks. Asystent Stowarzyszenia, Ks. A. Rogóż, do głębi przejęty powagą zebrania i wielką ofiarnością członków Zarządu, którzy solidarnie ze wszystkich stron diecezji przybyli na posiedzenie, gratulował zebranyim ich sumiennosci i gorliwości, twierdząc, że Stowarzyszenie mające tak ofiarnych członków Zarządu, posiada widoki najlepszego rozwoju na przyszłość.

3. II. Zjazd Delegowanych K. S. M.

Bezpośrednio po obradach „Zjazdu Katolickiego” odbyły się 11 kwietnia br. obrady II Zjazdu Delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia Mężów. Obszerna sala Sokoła I. z trudem zdołała pomieścić Delegatów, oraz Księży Asystentów i członków KSM., którzy w charakterze gości wzięli udział w obradach.

Obradom przewodniczył p. Tadeusz Hr. Łubiński, Prezes KSM. Po odczytaniu protokołu z I. Zjazdu, obszernie sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia złożył Ks. Karol Pekała, Sekretarz Generalny KSM. Stowarzyszenie od ostatniego Zjazdu Delegatów wzrosło o 103 Oddziały, tak, że obecnie liczy 384 Oddziały i 11.172 członków. W Stowarzyszeniu pracuje 91 Sekcyj Społecznych i 331 Zastępów. Utworzono 28 Okręgów. Dorobek pracy w cyfrach tak się przedstawia: w roku 1935 przeprowadzono 17 seryj rekolekcji zamkniętych, urządzono 292 uroczystości patronalnych, 1.177 było Komunii św. wspólnych kwartalnych, na 3.398 zebraniach ogólnych wygłoszono: 9.136 referatów, 3.390 kwadransów ewangelicznych i liturgicznych; ponadto 215 Oddziałów współpracowało czynnie w urzędzeniu „Tygodnia prasy i książki katolickiej”, 251 Oddziałów dopomagało Zarządowi Parafialnej A. K. w urzędzeniu I. Tygodnia Miłosierdzia, a 181 Oddziałów współpracowało w urzędzeniu „Dnia chorych”. W pracy swej Oddziały napotykały na wielkie trudności, a nawet prześladowania ze strony przeciwników A. K.

Następnie złożył sprawozdanie z gospodarki finansowej Stowarzyszenia przewodniczący Komisji Rewizyjnej, p. Dyrektor Józef Drewko z Wojnicza. Oświadczył, że Komisja Rewizyjna po sprawdzeniu pozycji dochodowych i rozchodowych stwierdziła zupełną zgodność z dowodami i uskutecznionymi zapiskami, celowość wydatków i racjonalną gospodarkę. Księgowość prowadzona jest wzorowo. Rachunek kasy za rok 1935 zamknięto pozycją 3883 zł. 95 gr. po stronie dochodów i rozchodów.

Po złożeniu sprawozdań Delegaci uchwalili jednomyślnie absolutorium dla Zarządu Stowarzyszenia.

Z kolei p. prof. Maciej Suwada, członek Zarządu KSM. wygłosił referat p. t.: „Czym winniśmy się wyróżniać”? Referat nagrodzono burzą oklasków i uchwalono wysłanie go Oddziałom do wygłoszenia na uroczystości patronalnej.

Następnie Ks. Sekretarz Generalny przedstawił program pracy na rok 1937, który przyjęto w całości. Zjazd zatwierdził uroczystości Prezesów Okręgowych KSM. na dwa lata; uchwalono następnie jednogłośnie budżet i składkę stowarzyszeniową w wysokości 25 gr. od członka na rok. Uchwalono 7 Złotów Okręgowych: w Okręgu Bobowskim 23 maja br., Czchowskim 30 maja br., Limanowskim 20 czerwca br., Radłowskim 27 czerwca br., Grybowski 29 czerwca br., Ropczyckim 4 lipca br. i w Wojnickim 5 września br.

Z kolei jednomyślnie uchwalono propagandę pielgrzymki członków KSM. na Jasną Górę w dniach 21—22 sierpnia br., oraz pełnomocnictwo dla Zarządu Stowarzyszenia w sprawie oznaczenia terminu III. Zjazdu Delegowanych KSM.

W końcu uchwalono jednomyślnie następujące rezolucje:

1. II-gi Zjazd Delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia Mężów Diecezji tarnowskiej przyjmuje sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej do zatwierdzającej wiadomości, a Zarządowi Stowarzyszenia wyraża uznanie za dotychczasową działalność.

2. II-gi Zjazd Delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia Mężów diecezji tarnowskiej jednogłośnie uchwala pielgrzymkę Mężów na Jasną Górę na dzień 21 i 22 sierpnia br. i wzywa wszystkich członków Stowarzyszenia do wzięcia w niej udziału.

3. II-gi Zjazd Delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia Mężów diecezji tarnowskiej w myśl życzenia Ojca św. Piusa XI., dla propagowania znajomości zasad katolickiej nauki społecznej wzywa wszystkie Oddziały do utworzenia „Sekcji Społecznej” i do pracy w niej w myśl wskazań Zarządu Stowarzyszenia.

4. II-gi Zjazd Delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia Mężów diecezji tarnowskiej dla pogłębienia zasad wychowania katolickiego i dla skutecznego odrodzenia środowiska, oraz pozyskania go dla sprawy Bożej — uchwala w tym celu systematyczną i wedle wskazań Zarządu Stowarzyszenia pracę w zastępach.

5. II-gi Zjazd Delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia Mężów diecezji tarnowskiej uchwala jednomyślnie, że powitaniem organizacyjnym członków Stowarzyszenia zawsze i wszędzie będzie pozdrowienie chrześcijańskie: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”!

Wielu delegatów zabrało następnie głos w dyskusji. Serdeczne gratulacje i życzenia dalszej owocnej pracy złożył Delegatom Najprzew Ks. Prałat Rec, Asystent Diec. A. K.

Zakończyło dyskusję gorące przemówienie Prez. Stow. P. Hr. Lubieńskiego. Porównał on Zjazd Deleg. do wyprawy ochotników w r. 1920 na bolszewików. Dziś walka z bolszewizmem rozgrywa się w dziedzinie religijnej, moralnej, społecznej i oświatowej. „Idźcie na tę walkę członkowie KSM. — mówił — a jęncami waszymi niech będą tysięczne zastępy mężów, którzy są dotąd poza naszą organizacją. Idźcie z krzyżem w rękę i zdobywajcie ich do naszych szeregów, przyprowadzajcie ich do naszych Oddziałów, by razem z nami szli na święte boje o panowanie praw Chrystusowych w Ojczyźnie naszej”!

Modlitwą i pieśnią „Boże coś Polskę” zakończono obrady II. Zjazdu Delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia Mężów.

4. Posiedzenie Kierownictwa Okręgu.

We wszystkich Okręgach KSM. odbędzie się w miesiącu maju I. posiedzenie Kierownictwa Okręgu, na które obowiązani są przybyć **prezesi Oddziałów i Prelegenci**. Przewodniczy obradom Prezes Okręgu. Program obrad jest następujący: 1) Modlitwa do Ducha św. 2) Zgajenie Prezesa Okręgu. 3) Stwierdzenie obecnych. 4) Odczytanie Okólnika Zarządu KSM. 5) „O potrzebie głębokiego wyrobienia wewnętrznego członków, kierujących pracą Oddziału” — referat Ks. Asystenta Okręgu. 6) Sprawozdanie ze stanu pracy w Okręgu. 7) Ogłoszenie wyniku konkursu. 8) Załatwienie spraw organizacyjnych. 9) Rozdzielenie wyjazdów do Oddziałów w Okręgu. 10) Złoty Okręgowy. 11) Wzajemne odwiedziny Oddziałów. 12) Postanowienia Okręgu. 13) Wolne wnioski. 14) Zakończenie i modlitwa.

Posiedzenia Kierownictwa Okręgu odbędą się w następujących miejscowościach i terminach:

- I. Okręg Tarnowski miejski w Tarnowie w sali A. K. k. Katedry dnia 17 maja br.
- II. Okręg Tarnowski ziemski w Woli Rzedzińskiej, dnia 18 maja br.
- III. Okręg Baranowski w Padwi, dnia 17 maja br.
- IV. Okręg Biecki w Szerzwnach, dnia 17 maja br.
- V. Okręg Bobowski w Bobowej, dnia 3 Maja br.
- VI. Okręg Bocheński w Bochni, dnia 17 maja br.
- VII. Okręg Brzeski w Brzesku, dnia 17 maja br.

- VIII. Okręg Czehowski w Trepn, dnia 17 maja br.
- IX. Okręg Dąbrowski w Oleśnie, dnia 17 maja br.
- X. Okręg Dębicki w Dębicy, dnia 17 maja br.
- XI. Okręg Gorlicki w Gorlicach, dnia 17 maja br.
- XII. Okręg Grybowski w Grybowie, dnia 17 maja br.
- XIII. Okręg Kolbuszowski w Kolbuszowej, dnia 17 maja br.
- XIV. Okręg Limanowski w Limanowy, dnia 17 maja br.
- XV. Okręg Lipnicki w Żegocinie, dnia 17 maja br.
- XVI. Okręg Łącki w Łącku, dnia 17 maja br.
- XVII. Okręg Mielecki w Mielcu, dnia 17 maja br.
- XVIII. Okręg Nowosądecki w Nowym Sączu, dnia 17 maja br. w sali „Świt“.
- XIX. Okręg Pilzneński w Pilźnie, dnia 17 maja br.
- XX. Okręg Radłowski w Radłowie, dnia 17 maja br.
- XXI. Okręg Rademyski w Żdźarcu, dnia 17 maja br.
- XXII. Okręg Ropczycki w Ociece, dnia 17 maja br.
- XXIII. Okręg Starosądecki w Piwnicznej, dnia 17 maja br.
- XXIV. Okręg Tuchowski w Tuchowie, dnia 17 maja br.
- XXV. Okręg Tymbarski w Tymbarku, dnia 17 maja br.
- XXVI. Okręg Uścieński w Okulicach, dnia 17 maja br.
- XXVII. Okręg Wielopolski w Łączkach Kucharskich, dnia 17 maja br.
- XXVIII. Okręg Wojnicki w Wojniczu, dnia 17 maja br.

Przybywający na posiedzenia Kierownictwa Okręgu wezmą udział w uroczystej **Sumie** (z wyjątkiem Okr. tarnowskiego zam. i bobowskiego. gdzie Msza św. będzie o godz. 8), a po nabożeństwie odbędzie się obrady.

Usilnie prosimy, by wszyscy prezesi Oddziałów i Prelegenci przybyli koniecznie na posiedzenie Kierownictwa Okręgu. Osobnych zawiadomień już się nie będzie rozsyłać! Niech Prezesi Oddziałów i Prelegenci swym przybyciem na obrady wykażą, że są karni, ofiarni i pełni poświęcenia dla sprawy Bożej.

Na posiedzeniu Kierownictwa Okręgu będą mogły Oddziały KSM. uregulować swoje należności względem Centrali diecezjalnej. Prezesi Okręgu otrzymają kwitariusze, aby za wpłacone należności wystawiać Oddziałom kwity. Przede wszystkim uregulować należy: **składkę stowarzyszeniową** na rok 1937 i to po 25 gr. od liczby członków czynnych i wspierających Oddziału; **prenumeratę** za „Posłańca“, który każdy Oddział **obowiązkowo** abonuje; **wpłatę na fundusz Okręgu** i to w ten sposób: jeśli Oddział liczy od 1—25 członków — płaci **50 gr.** rocznie; jeśli liczy 25—50 — płaci **1 zł.** rocznie; jeśli liczy od 50—75 członków — płaci **1.50 zł.**; jeśli od 75—100 — płaci **2 zł.** i t. d. Zebrane pieniądze na fundusz Okręgu przesyła Prezes Okręgu do Sekretariatu KSM. w Tarnowie. Z tych pieniędzy będą pokrywane wydatki Okręgu.

Wszystkie również inne pieniądze wraz z kwitariuszem odeśle Prezes Okręgu zaraz po posiedzeniu Kierownictwa Okręgu do Sekretariatu KSM. w Tarnowie wraz z **dokładnym protokołem posiedzenia Kierownictwa Okręgu.**

Rola Prezesa Okręgu w posiedzeniu Kierownictwa Okręgu jest niesłychanie ważna i doniosła; gdyby z naprawdę ważnych powodów Prezes Okręgu nie mógł być obecny na posiedzeniu — niech wyśle zastępcę, pouczając go najdokładniej o wszystkim.

5. Złoty Okręgowy.

Po raz pierwszy w naszym Stowarzyszeniu odbędzie się **Złoty Okręgowy**. Na Złoty Okręgowy **obowiązkowo** przybywają Oddziały w komplecie, zabierając również na Złot kandydatów. W każdym roku odbywać się będzie 7 Złotów Okręgo-

wych; ponieważ mamy 28 Okręgów — zatem co cztery lata odbędzie się Zlot Okręgowy KSM.

W bieżącym roku urządzi Złoty Okręgi: **Bobowski** 23 maja, **Czchowski** 30 maja, **Limanowski** 20 czerwca, **Radłowski** 27 czerwca, **Grybowski** 29 czerwca, **Ropczycki** 4 lipca i **Wojnicki** 5 września.

Miejsce i program Zlotu Okręgowego ustali posiedzenie Kierownictwa odpowiedniego Okręgu.

6. Pierwsze prace Prezesów Okręgów KSM.

Każdy z Prezesów Okręgu na mocy regulaminu ma prawo w miarę swych możliwości odwiedzać Oddziały w Okręgu i otaczać je swą opieką. Pierwsze sprawozdanie z odwiedzin Oddziałów KSM. nadesłał do Sekretariatu KSM. p. Franciszek Bubula, prezes Okręgu Tymbarskiego. Odwiedził on Oddział w Jurkowie i w Dobrej. Do Jurkowa poszedł pieszo 13 klm. Serdecznie p. Prezesowi dziękujemy za rozpoczęcie tak gorliwej pracy; daje nam to rękojmię, że i inni Prezesi Okręgowi już rozpoczęli, albo rychło rozpoczną równie gorliwą działalność!

7. Pielgrzymka na Jasną Górę.

W dniach 21 i 22 sierpnia na Jasnej Górze zbiorą się mężczyźni, członkowie Akcji Katolickiej, z całej Polski, by złożyć najgłębszy hołd Matce Bożej w Częstochowie. Z naszej diecezji projektujemy uruchomienie 10 specjalnych pociągów. Podajemy niniejszym punkty wyjścia pociągów i cenę przejazdu do Częstochowy tam i z powrotem: 1) Stary Sącz — 8.90 zł., 2) Nowy Sącz — 8.70 zł., 3) Tarnów — 6.70 zł., 4) Białolino — 6.50 zł., 5) Brzesko — 6.30 zł., 6) Bochnia — 6.20 zł., 7) Tuszów Narodowy — 8.70 zł., 8) Mędrzechów 7.50 zł., 9) Sędziszów — 7.90 zł., 10) Limanowa 8.10 zł.

Zaznaczamy, że ceny nie są jeszcze ustalone całkowicie, t. zn. mogą być wyższe lub niższe od podanych, w granicach 50 gr., a już najwyżej 1 zł.

Gdyby jednak z którego Okręgu, np. z bobowskiego lub tuchowskiego jechało około 500 mężczyzn — uruchomilibyśmy dla nich specjalny pociąg z Bobowej lub Tuchowa lub z innej miejscowości.

Prosimy zatem — nie wpłacając jeszcze należności — zgłosić do Prezesów Okręgów ilość uczestników pielgrzymki z pojedynczych parafii w czasie posiedzenia Kierownictwa Okręgu. Prezesi zaś Okręgowi — zebrawszy możliwie dokładną liczbę — niech nam ją podadzą z protokołem posiedzenia Kierownictwa Okręgu. Wówczas ostatecznie zdecydujemy ilość pociągów popularnych i ustalimy wysokość opłaty.

Katolickie Stowarzyszenie Kobiet.

1. Wyniki konkursów KSK.

W czasie kursów jesiennych ogłoszone zostały 3 konkursy dla Okręgów i Oddziałów KSK. Warunki konkursów podane były w Nrze 1 „Posłańca Instytutu“ w 1937 r. Powtarzać ich nie będziemy — jedynie ogłosimy wyniki.

KONKURS I.:

Za najlepiej przeprowadzone pokazowe zebranie ogólne Oddziału w czasie jesiennych kursów w 1936 roku otrzymały:

Nagrodę — Oddział **ZABORÓW**, Okr. Radłowskiego.

Odznaczenie — Oddział **Kamienica**, Okr. Łąckiego.

- Oddział Rzochów, Okr. Mieleckiego.
 Oddział I. Nowy Sącz, Okr. Nowosądeckiego.
 Pochwałę -- Oddział Rybie Nowe, Okr. Limanowskiego.
 Oddział Jastrząbka Stara, Okr. Radomyskiego.

KONKURS II. (między Okręgami):

- Nagrodę — Okręg **WOJNICKI**, liczący 28 Oddziałów.
 Odznaczenie — Okręg **Starosądecki**, liczący 12 Oddziałów.
 Okręg **Wielopolski**, liczący 8 Oddziałów.
 Pochwałę — Okręg **Czchowski**, liczący 18 Oddziałów.
 Okręg **Nowosądecki**, liczący 30 Oddziałów.
 Okręg **Uściński**, liczący 9 Oddziałów.

KONKURS III. (między Oddziałami):

- Nagrodę — Oddziały: Rzędzin, Szynwałd, Padew, Olszyny k. Ołpin, Szerzyny, Siedliska k. Bobowej, Kolanów, Borek k. Rzezawy, Lewniowa, Brzesko, Tropie, Paleśnica, Nieczajna, Słupiec, Gumniska Fox, Szymbark, Kąclowa, Strzylawki, Kolbuszowa Górna, Łososina Górna, Męcina, Żegocina, Sromowce, Szczawnica, Książnice, Chomranice, Podegrodzie, Kamienica Górna, Miechowice Małe, Nagoszyn, Zassów, Borek Wielki, Tuchów I., Ryglice, Jodłownik, Okulice, Piwniczna, Zagorzyce Górne, Wojnicz, Biadliny Szlacheckie, Krzeczów i Kamionka Wielka.
 Odznaczenie — Oddziały: Wola Rzędzińska, Gliny Małe, Wola Baranowska, Jadowniki Podgórne, Bochnia I., Biesiadki, Zakliczyn, Wesołów, Kupienin, Nieciecza, Zawada k. Dębicy, Gródek, Biała Niżnia I., Biała Wyżnia, Trzęsówka, Nowe Rybie, Lipnica Dolna, Trzciana, Kamionna, Ochotnica Dolna, Tylmanowa, Zagorzyn, Błonie, Nowy Sącz I., Nowy Sącz II., Januszowa, Wiewiórka, Zdroheć, Iwierzyce, Dobra, Tuchów II., Rytro, Łoniowy Brzeziny, Wielka Wieś, Krużłowa, Sośnie, Iwkowa i Ujanowice.

OGÓŁEM:

- Nagrodzonych: 1 Okręg i 43 Oddziałów.
 Odznaczonych: 2 Okręgi i 43 Oddziałów.

2. Posiedzenia Kierownictw Okręgowych. KSK.

Dnia 7 kwietnia br. odbywały się na terenie naszej diecezji posiedzenia Kierownictw Okręgów KSK. Program posiedzenia był ogłoszony w ostatnim „Posłańcu Instytutu A. K.”.

Sprawozdania nadesłane zostały przez wszystkie Prezeski Okręgu. Z przebiegu obrad widać, że Prezeski Oddziałów coraz bardziej pracę naszą rozumieją i z pełnym poświęceniem wraz ze swymi Kierownictwami dla dobra A. K. działają.

Dostrzec można również wielkie trudności, z jakimi członkinie A. K. muszą walczyć i widać walka się rozpoczyna. Cieszyć się trzeba, że zaczynamy działać, że trzeba nam ćwiczyć się w miłości dla sprawy Chrystusowej, że nadeszła próba dla nas samych — albo okażemy się mężne, nieustraszone i zwyciężymy, albo też okażemy się słabe, tchórzliwe i przegramy. Dziś przyszła chwila wyboru — stańmy jawnie przy Chrystusie.

Ze sprawozdań wynika, że w posiedzeniu Kierownictwa Okręgu brakowało Prezesek lub ich zastępczyń z Oddziałów: Okr. I.: Klikowa i Zawada, Okr. II.: Łęka-

wica i Szczepanowice, Okr. III.: Gliny Małe, Jaślany i Wola Baranowska, Okr. IV.: Binarowa, Czerwna, Kryg, Lipinki i Rozenbark, Okr. V.: wszystkie obecne, Okr. VI.: Proszówki, Okr. VII.: Łęki, Okr. VIII.: wszystkie obecne, Okr. IX.: Lipiny k. Lu-szowic, Okr. X.: Chetowa, Wola Żyrakowska, Brzeźnica, Okr. XI.: Bystra, Koby-lanka i Łużna, Okr. XII.: Mogilno i Ropa, Okr. XIII.: Czarna, Okr. XIV.: Kamionka Mała i Słopnice, Okr. XV.: Gosprzydowa, Królówka II., Rajbrot i Wojakowa, Okr. XVI.: — — — — —, Okr. XVII.: Łączki i Rzędzianowice, Okr. XVIII.: Falkowa, Siedlce i Tęgorborza, Okr. XIX.: Słotowa i Dulczówka, Okr. XX.: Wola Przemy-kowska, Okr. XXI.: wszystkie obecne, Okr. XXII.: Wolica Ługowa i Wolica Pia-skowa, Okr. XXIII.: Rzepiennik Biskupi, Okr. XXIV.: wszystkie obecne, Okr. XXV.: wszystkie obecne, Okr. XXVI.: Krynica, Okr. XXVII.: Łączki Kucharskie i Mała, Okr. XXVIII.: Olszyny i Jastew.

Ogółem na 498 Oddziałów KSK. — nieobecnych było 46 Oddziałów na posiedze-niach Kierownictw Okręgowych. Oddziały te winny usprawiedliwić swą nieobecność.

3. Roczne sprawozdanie.

Szereg Oddziałów nie nadesłało dotąd sprawozdania z pracy za rok 1936. Jeśli Oddziały sprawozdania nie nadesłały lub nie usprawiedliwiają się, dlaczego dotąd obo-wiązku swego nie spełniły — będziemy zmuszone odpowiednio z tego wysnuć wnio-ski. Ponieważ zdarza się, że listy giną, wymieniamy nazwy Oddziałów, od których nie mamy sprawozdań, ale prosimy, aby w wypadku widocznego zaginięcia listu, natychmiast Oddziały choćby krótkie sprawozdanie z pracy napisały i do Sekre-tariatu Generalnego wysłały, gdyż nie możemy wykończyć sprawozdania za 1936 r.

Otóż dotąd nie mamy sprawozdań z Oddziałów: Okr. II.: Szczepanowice, Okr. IX.: Kłyż, Okr. XIV.: Słopnice, Okr. XV.: Rajbrot, Okr. XV.: Ochotnica Górna, Zarzecze Dolne i Młynczyńska, Okr. XVII.: Rzędzianowice, Okr. XIX.: Machowa, Okr. XX.: Ostrów.

Usprawiedliwiły się Oddziały: Gorzejowa i Góra Motyczna.

Oddziały te prosimy o nadesłanie sprawozdania chociażby najkrótszego za 1936 rok: liczbę członkiń i kandydatek, ilość zebrań, ilość pogadańek, ilość wspól-nych Komunii św., udział w rekolekcyjach zamkniętych, udział w uroczystościach katolickich na terenie parafii.

4. Złoty Okręgowe KSK.

W myśl zapowiedzi ogłoszonej w „Posłańcu Instytutu A. K.” z kwietnia br., podajemy program Złotów, które odbędą się dnia:

25 kwietnia br. w **Porabce Uszewskiej** dla Okr. Wojnickiego.

6 maja br. w **Padwi Narodowej** dla Okr. Baranowskiego.

9 maja br. w **Tuchowie** dla Okr. Tuchowskiego.

23 maja br. w **Gorlicach** dla Okr. Gorlickiego.

30 maja br. w **Nowym Wiśniczu** dla Okr. Lipnickiego.

6 czerwca br. w **Piłźnie** dla Okr. Pilzneńskiego.

20 czerwca br. w **Brzesku** dla Okr. Brzeskiego.

27 czerwca br. w **Wielopolu Skrzyńskim** dla Okr. Wielopolskiego.

Program Złotów:

Godz. 9 — **Zbiórka Oddziałów w szeregach.**

1) „Kiedy ranne” — śpiew.

2) Zebranie raportów obecności od Prezesek Oddziałów.

3) Wymarsz na nabożeństwo.

Godz. 10 — **Nabożeństwo uroczyste z kazaniem.**

Godz. 12 — Obrady Złotowe:

- 1) „My chcemy Boga“ — hymn A. K. (I. zwrotka).
- 2) Zagajenie i powitanie uczestników Złotu.
- 3) Ogłoszenie obecności Oddziałów na Zlocie.
- 4) Przemówienia powitalne i wysłanie adresów hołdowniczych.
- 5) Śpiew.
- 6) „Matka — wychowawczynią przyszłych pokoleń“ — referat I.
- 7) „Jak pracowaliśmy w 1936 r.“ — referat II. sprawozdawczy.
- 8) Urozaicenie.
- 9) „O podniesienie kulturalne i gospodarcze wsi polskiej“ — referat III.
- 10) Śpiew.
- 11) „W rękach Boga losy nasze“ — referat IV.
- 12) Rezolucje.
- 13) Zamknięcie obrad złotych.
- 14) „My chcemy Boga“ — hymn A. K. (II. zwrotka).

Godz. 14 — Przerwa na posiłek.**Godz. 15 — Nieszpory z kazaniem.**

Oddziały, które przybywają na Złot, winny:

- 1) Starać się możliwie o jednakowe przybranie głowy, a które tylko mogą, winny ubrać się w nasze piękne stroje ludowe.
- 2) Przybyć wszystkie z Oddziału.
- 3) Mieć w rękę małą wiązaną kwiatów, czy zieleni.
- 4) Zabrać ze sobą posiłek południowy.

Inne sprawy omówione zostały na posiedzeniach Kierownictw Okręgowych KSK. w dniu 7 kwietnia br.

Niechaj Złoty nasze będą potężną manifestacją przekonani naszych i naszej siły organizacyjnej, a dla nas samych niech staną się zachętą do dalszej pracy i działania apostołskiego. Żadnej z nas na Zlocie Okręgowym zabraknąć nie powinno!

5. Wyjaśnienie.

W sprawozdaniu z pracy Okręgu na posiedzeniu Kierownictwa Okręgu były dwie rubryki: jedna — ile członkiń w Oddziale składkę całkowicie zapłaciło, druga — na ile członkinie zalegają ze składką w Oddziale na 1936 r., t. zn. ile członkinie winne są Oddziałowi z tytułu składki. — Bardzo wiele Oddziałów mylnie to zrozumiało i sądziło, że Oddziały winne są tę składkę do centrali diecezjalnej. Otóż zasadnicza pomyłka — tem mniej zrozumiała, że Kierownictwa — wypełniając sprawozdanie roczne — same nam te sumy podały i wiedziały, o co chodzi.

A dane tych zaległości w Oddziałach podałyśmy dlatego, żeby Oddziały jasno widziały, ile pieniędzy mają u własnych członkiń i w 1937 roku pilnowały regularnego płacenia składki przez członkinie Oddziału.

6. W sprawie posiedzeń Kierownictwa Oddziału KSK.

W każdym Oddziale — Kierownictwo odbywa swoje posiedzenie raz na miesiąc.

Mamy jednak cały szereg parafii, gdzie istnieje kilka Oddziałów. W tych parafiach posiedzenie Kierownictw odbywało się wspólnie, t. zn. wszystkie Kierownictwa Oddziałów KSK. schodziły się razem, by odbyć posiedzenie. Chodzi o jednolitość pracy, a także o to, by Kierownictwa Oddziałów nowopowstałych uczyły się metod pracy od Kierownictw, pracujących już dawniej na terenie parafii.

Nadchodzi obecnie pora letnia — wytężonej i znoјnej pracy na wsi. Dlatego to

Zarząd KSK. wydaje niniejsze zarządzenie dla Kierownictw, którym /wspólne posiedzenia byłyby w tym okresie zbyt uciążliwe. Otóż

1) **Prezeski Oddziałów** lub ich zastępczynie muszą **obowiązkowo** w I. niedzielę każdego miesiąca przed niezsporami — po sumie lub po prymarii — jak będzie wygodniej -- **zebrać się i najważniejsze sprawy omówić wspólnie** z przewodniczącą Oddziałów KSK. danej parafii (jeśli jej niema — pod przewodnictwem jednej z Prezesek).

2) **Kierownictwa Oddziałów** odbędą **obowiązkowo posiedzenia u siebie** — także w I. niedzielę — ale po niezsporach lub wieczorem, gdy wolnego czasu więcej.

3) Wspólne posiedzenie Kierownictw Oddziałów może odbyć się w razie potrzeby i dla omówienia doniosłych i specjalnie ważnych spraw.

Zarządzenie to obowiązuje tylko do dnia 1 października 1937 roku, — na okres zimowy wydane zostaną nowe polecenia.

7. O łączność z zastępowymi.

W Oddziałach naszych powstają liczne zastępy. Aby utrzymać łączność Kierownictwa Oddziału z zastępowymi, a nie urządzać nowych zebrań, wydaje Zarząd KSK. następujące zarządzenie:

1) Zastępowa każda poda Prezesce Oddziału przed zebraniem ogólnym (miesięcznym!) karteczkę, na której napisze: kiedy odbyła się zbiórka zastępu w danym miesiącu, u kogo i ile było członkiń i nieczłonkiń. Podpisze swe nazwisko i Nr. zastępu.

2) Na posiedzeniu Kierownictwa Oddziału — Prezeska zakomunikuje z tych kartek, otrzymanych od zastępowych, Kierownictwu, kiedy się odbyły zbiórki zastępu, ile było na nich członkiń, a ile nieczłonkiń. — Zast. Sekretarki w protokóle z posiedzenia Kierownictwa dokładnie to zanotuje, aby można było potem do rocznego sprawozdania podać, ile odbyło się zbiórek zastępu i ile członkiń i nieczłonkiń w nich brało udział.

3) Muszą Prezeski Oddziału porozumieć się z zastępowymi — w jaki sposób odbierać sobie będą nadesłane z Tarnowa odczyty na zbiórki zastępu.

4) Zastępy należy na posiedzeniu Kierownictwa policzbować: zastęp I., zastęp II., i t. d. i podać to do wiadomości zastępowym, ale na zebraniu ogólnym w maju br., w komunikatach Kierownictwa, aby ogół członkiń o tym się dowiedziało.

Uwaga: Ponieważ dotąd Naczelny Instytut książki „O wychowaniu“ nie nadesłał, wobec tego będziemy stale podawać streszczenia odczytów w dodatkach „Studium o wychowaniu“. — O tę książkę już Oddziały niech się nie starają. — Te zaś Oddziały, które książkę nabyły, niech z niej korzystają.

8. Posiedzenie Komitetu Redakcyjnego.

Posiedzenie Komitetu Redakcyjnego pisma „Własnymi Siłami“ odbędzie się dnia 5 maja br. o godz. 9.30 w lokalu Stowarzyszenia.

Prosimy zatem jak najgoręcej Członkinie Referatu Prasowego o łaskawe nadesłanie artykułów do majowego numeru na ten dzień.

Gdyby które z Członkiń Referatu miały ochotę wziąć udział w powyższym posiedzeniu — cieszyłybyśmy się z tego bardzo.

9. W sprawie Kół Gospodyń.

Zarząd Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet diecezji tarnowskiej — pragnąc rozwiązać kolidujące ze sobą nieraz obowiązki, wynikające z przynależności do Od-

działu KSK. i Koła Gospodyń — prosi o szczerą odpowiedź te Kierownictwa Oddziałów, na terenie których pracuje Koło Gospodyń, na następujące zapytania:

- 1) Jak długo pracuje (owało) na terenie Oddziału sam Oddział KSK., a jak długo Koło Gospodyń?
- 2) Ile członkiń KSK. należy do Koła Gospodyń?
- 3) Jakie stanowiska piastują w Kołach Gospodyń członkinie KSK.?
- 4) Kiedy odbywają się zebrania Oddziału, a kiedy i ile razy na miesiąc zebrania Koła Gospodyń?
- 5) Ile wynosi składka w Oddziale, a ile w Kole Gospodyń?
- 6) Jaki jest zwykły program zebrań Koła Gospodyń?
- 7) Jaki jest udział członkiń Kół Gospodyń np. w uroczystości patronalnej KSK., albo np. w uroczystości Chrystusa Króla?
- 8) Jakie kursy przeprowadziło dotąd Koło Gospodyń na swoim terenie?
- 9) Jakie korzyści odnoszą członkinie KSK. z przynależności do Koła Gospodyń?
- 10) Dowolne uwagi na temat pracy w Kole Gospodyń.

Byłybyśmy niezmiernie wdzięczne, gdyby i Przewielebni Księża Proboszczowie zechcieli łaskawie nadesłać nam swoje uwagi na temat Kół Gospodyń.

Odpowiedzi prosimy nadsyłać do dnia 1 czerwca br.

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej.

1. Sprawozdanie z kursów dla zastępowych.

W ostatnich dniach marca i pierwszych kwietnia br. odbyło się we wszystkich Okręgach 36 kursów dla zastępowych. Na podstawie nadesłanych sprawozdań z 23 Okręgów, w kursach wzięło udział 1283 drużny z 295 Oddziałów. Z tego 1037 drużyn złożyło egzamin z próby kandydackiej. Bezpośrednio po kursach odbyły się posiedzenia Kierownictw Okręgów, na których omówiono szereg ważnych spraw i powzięto wiele uchwał, celem wzmożenia pracy w Oddziałach poszczególnych Okręgów. Szczególnie postanowiono położyć nacisk na pracę w zastępach. rekolekcje zamknięte i liczniejszą prenumeratę „Drużny“.

Cały ogrom tej pracy ideowo-organizacyjnej tak w czasie kursu, jak i posiedzenia dokonany został własnymi siłami Okręgów.

Niech Bóg hojnie nagrodzi Przewielebnym Księżom Asystentom Okręgowym, jak i wszystkim Przew. Księżom Asystentom, Czcią. Członkom Współpracującym, Drogim a tak Ofiarnym Drużnom Prezeskom Okręgów i Prelegentkom, Kochanym i Dzielnym Drużnom Prezeskom Oddziałów i Zastępowym, oraz wszystkim, którzy cokolwiek przyczynili się do tak pomyślnego przeprowadzenia tych wielkich prac.

2. Odwiedziny Oddziałów.

Prezeski Okręgów, jako członkinie Zarządu diecezjalnego, w trosce o należyty rozwój Stowarzyszenia na powierzonych im odcinkach — odwiedzą Oddziały w swoich Okręgach, aby dokonać przeglądu pracy i udzielić pomocy szczególnie w sprawach, związanych z programem wykształcenia i pracą w zastępach. Plan tych odwiedzin został ułożony na posiedzeniu Kierownictwa Okręgu. W razie jakichkolwiek zmian w tych terminach, a szczególnie co do Oddziałów nieobecnych na kursie,

trzeba się dostosować do terminu podanego przez Prezeskę Okręgu. Koszta podróży winny pokryć Oddziały.

Prosimy, by Drogie Druhny Prezeski Okręgów odwiedziły najpierw Oddziały nieobecne na kursach i te, z których żadna druha nie składała egzaminu kandydackiego.

3. 10-dniowe kursy-obozy dla Prezesek Oddziałów.

Zarząd KSMŻ. urządzi w miesiącach czerwcu, lipcu, sierpniu i wrześniu sześć 10-dniowych kursów-obożów, celem praktycznego wyszkolenia Prezesek Oddziałów na dzielne przodowniczkę ideowo-organizacyjną, któreby potrafiły samodzielnie poprowadzić pracę w Oddziałach. Praca na kursach zorganizowana będzie w formie Oddziału, Zastępów i poza pogadankami ideowymi, metodycznymi i z dziedziny higieny większość czasu poświęcona będzie zebraniom, zbiórkom, świetlicom, a także w szerokim zakresie grom i zabawom ruchowym i sportowym, inscenizacjom i innym urozmaiceńiom.

Kursy urządzone zostaną w różnych okolicach diecezji. Udział w nich winny wziąć Prezeski wszystkich Oddziałów.

Zatem zawczasu trzeba pomyśleć o funduszach na kurs, wzięcie bowiem w nich udziału leży w interesie samych Oddziałów.

Dokładny plan i program podamy w następnym numerze.

4. Koło Prelegentek.

W obecnym okresie, zwłaszcza w miesiącu maju, ze względu na wielką liczbę dni świątecznych, praca Prelegentek winna rozwinąć się na szeroką skalę. Druhny, które na jesiennych kursach zgłosiły ofiarnie swą przynależność do Koła Prelegentek, winny udać się do Oddziałów, przydzielonych przez Prezeskę Okręgu, aby odwiedzić druhy, wygłosić referat i spędzić wspólnie z nimi parę chwil. Dobrzeby było, by Prelegentki wyuczyły także druhy jakiej piosenki, czy innego urozmaiceńia. Wszystkie znów Oddziały, które nie zaprosiły do siebie Prelegentek na posiedzenie Kierownictwa Okręgu, winny to uczynić obecnie za pośrednictwem Prezeski Okręgu, oraz ułatwić Prelegentkom przybycie do Oddziału. Błędne mniemanie, jakoby korzystanie z pomocy Prelegentek było upokarzającym dla Oddziału i małoowocnym, należy usunąć i dla dobra sprawy nie tylko przyjąć serdecznie Prelegentki, lecz jeśli są w Oddziale wybitnie dzielne druhy, wysłać je do sąsiednich Oddziałów. Chodzi bowiem o sprawę wielką i świętą, walczącą dziś z tyloma trudnościami, do zwycięstwa której musimy sobie nawzajem pomagać. Sprawozdanie Prelegentek ze swej pracy należy kierować na ręce Prezesek Okręgów.

5. Wycieczki.

Nowe życie, ruch i zapał, jaki z nastaniem wiosny winien wstąpić w nasze szeregi, powinien na zewnątrz przejawiać się w wycieczkach. Niektóre Okręgi uchwaliły wspólne wycieczki. Projekty wycieczek poszczególnych Okręgów, jako bardzo dobre, przyjął Zarząd z radością i życzy Kierownictwom Okręgów jak najpomyślniejszego ich przeprowadzenia. Poza tym winny jeszcze Oddziały urządzić wycieczki do sąsiednich Oddziałów, jak i piękniejszych miejsc w swej okolicy, które każda składająca próbę kandydacką winna znać. Wszystkie wolne chwile w dnie świąteczne, które młodzież zwyczajnie spędza na nieodpowiednich spacerach, wykorzystajmy na wspólne, choćby małe wycieczki w zastępach, jak i na gry na świeżym powietrzu, a to da nam prawdziwą radość i ożywi nasze życie organizacyjne. Przy urządzaniu wycieczek pamiętać należy o zapewnieniu opieki poważniej-

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej.

W dniu 20 kwietnia zakończył się Kurs Handiowy, urządzony w Gimnazjum Kupieckim w Tarnowie dla druhów z K. S. S. M. Brało w nim udział 35 druhów. Kurs okazał się bardzo pożytecznym. Druhowie skorzystali bardzo wiele. To dodaje nam bodźca do tego, by na przyszłość podobne kursy urządzać. Najbliższy zamierzamy urządzić w jesieni.

Dyrekcji i Gronu Profesorskiemu Gimnazjum Kupieckiego, jak również Oddziałowi Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej w Tarnowie składamy serdeczne podziękowanie za przeprowadzenie kursu.

Przypomnienia na posiedzenia Kierownictwa.

W miesiącu czerwcu i lipcu urządzi Stowarzyszenie cztery kursy dla przodowników. Kursy te będą się odbywały w Rytrze i każdy z nich potrwa dwa tygodnie. W programie będzie w. f i sprawy organizacyjne. Uczestnikom kursów przysługuje 80% zniżki kolejowej, tak, że dojazd nawet z najodleglejszych miejscowości nie wielką zrobi różnicę. Utrzymanie za cały czas wyniesie 12 zł. od jednego uczestnika. Każdy Oddział winien wysłać na kurs przynajmniej jednego druha. Wybierać druhów, którzy mają po temu dane, by z kursu takiego skorzystać i oddać pracą Oddziałowi to, co Oddział wkłada w wysłanie ich na kurs.

Odpowiednie załatwienie sprawy wysłania na kurs do Rytra przynajmniej jednego druha jest jednym z najważniejszych zadań Kierownictwa w obecnym okresie. O kursach tych pisaliśmy w Młodym Polaku już od stycznia. Prosiłiśmy Kierownictwa o przygotowanie funduszków na ten cel. Obecnie, gdy dzieli nas od nich zaledwie kilka tygodni, wszyscy winni już być dobrze przygotowani.

Podajemy terminy kursów:

- 1) od 28. V. do 11. VI.
- 2) od 16. VI. do 30. VI.
- 3) od 30. VI. do 14. VII.
- 4) od 15. VII. do 30. VII.

O zniżkę kolejową ma się postarać oddział w Powiatowej Komendzie W. F. i P. W. Powiatowe Komendy otrzymają w tej sprawie instrukcje z Okr. U., który kursy nasze zatwierdził i umieścił w wykazie rozсланym do P. K.

Wyjeżdżający muszą posiadać legitymacje organizacyjne, które należy przedstawić razem z podaniem w Pow. Komendzie.

Na kurs mogą przybyć: prezesi lub naczelnicy oddziałów oraz wybitniejsi druhowie. Najbardziej pożądani są w wieku od 18 do 25 lat.

Warunek konieczny przyjęcia: znajomość Pierwszej książki. Kierownictwo oddziału wysyłającego musi to zaświadczyć.

Przywieźć z sobą: koc, prześcieradło, jasek, mydło, ręcznik, wystarczającą na dwa tygodnie bieliznę, przybory toaletowe, zeszyt, ołówek.

Pieniądze wraz ze zgłoszeniem prosimy przysłać na konto Stowarzyszenia. Należytość musi być bezzwzględnie zapłacona zgóry, gdyż Stowarzyszenie nie ma funduszków na uruchomienie kursu.

Ponieważ nie wszyscy druhowie będą mogli wziąć udział w kur-

sach w lipcu, gdyż jest to w wielu okolicach czas żniw, przeto pierwszeństwo na kursy w czerwcu będą mieli druhowie ze wsi i z miejscowości letniskowych. Kursy w lipcu przeznacza się dla druhów z okolic górskich, gdzie żniwa są znacznie później i dla druhów z miast.

Zgłoszenia przyjmujemy na kurs wym. pod I. do 20 maja na dalsze przynajmniej na tydzień przed rozpoczęciem. Zależy nam na rychłym zgłaszaniu, gdyż od liczby uczestników zależą przygotowania.

W myśl zapowiedzi odbyć się mają w okręgach zawody o mistrzostwo w siatkówce. Kierownictwa okręgów otrzymają w tej sprawie instrukcję i omówią ją na najbliższym posiedzeniu Kierownictwa. Oddziały, które zamierzają wziąć udział w zawodach, niech się do nich przygotowują przez odpowiedni trening.

Najgoręcej prosimy Kierownictwa o zajęcie się sprawą P. R. Okres wiosny, to najważniejszy czas w P. R. Trzeba dobrze pilnować, by wszystkie zespoły, które dotąd nie odpadły, zabrały się do pracy. Ambicją Oddziału winno być, by doprowadzić rozpoczętą pracę do końca.

Polecamy na maj.

Magnifikat — Ks. Józef Kłos.

Piękne zastosowane do życia nauki na maj. rozwijające głębieć hymnu Marii Panny „Magnifikat”. Stron 296. — Cena 4 zł.

Najświętsza Panna Maria — Ks. Broize de la Rene T. J.

Jeden z najlepszych życiorysów Matki Bożej oparty na Ewangeli i tradycji pozwalający nam lepiej zrozumieć i ocenić Najświętszą Marię Pannę. Stron 300. — Cena 3'20.

Maria, arcydzieło Boże — H. Ginard de la Boulbaye S. J.

Głębokie uzasadnienie kultu Matki Najświętszej. Stron 103. — Cena 1'50.

Na wyżyny (Oddanie się Jezusowi przez ręce Marii) — Bernard [Welzał T. J.

Nadzwyczaj praktyczne ujęcie nabożeństwa do Najśw. Marii Panny, prowadzącego do zjednoczenia z Jezusem. Stron 132. — Cena 0'70.

Najświętsza Panna Maria w dziejach bożych naszej duszy. — [O. Raoul Plus T. J.

Autor znanych i powszechnie cenionych dziełek o życiu wewnętrznym rozwija w tej książce znaczenie Matki Najświętszej w całej ekonomii łaski Bożej. Stron 168. Cena 1'40.

Przez Marię do Jezusa. — Ks. Stefan Bratkowski T. J.

Głębokie, a proste rozważania o Magnifikat i tajemnicach różańcowych. Stron 112. — Cena 0'60.

Maj dzieci — Elżbieta Erbreicherowa.

Piękne i przystępne czytania o Najśw. Marii Pannie na każdy dzień maja dla dzieci. Stron 94. — Cena 0'60.